

דברי תורה וחינוך

אל סילת פלבוץ

בראשית | הרב יגאל אריאל יו"ר העמותה

בס"ד

להתחיל מבראשית

הג שמחת תורה מסיים את המהלך של חודש תשרי בנקודת שיא, ואנו מנצלים את הנקודה הגבוהה הזאת ומתחילים מיד בבראשית, להמריא על כנפיה הלאה, ללכת מחיל אל חיל.

השנה לא הייתה לנו שמחת תורה.

אבל זה התחיל עוד קודם, השמע הפנימי, הקיטוב וההתעקשות להיאחו במחלוקת, הרחיקו והביאו איסור הקפות ברחובה של עיר.

ובכלל הרבי מוקצק שפך צוננים על השמחה הזאת ולא מצא לה בסיס:

"על לשעבר? מי הוא זה שיכול לומר שכבר למד?"

תשובתו מתארת תנועה נפשית אחרת, צנועה ומפוקחת: "ענין שמחת התורה, אמר כ"ק זקני וצללה"ה מקאצק שהוא על מה שנלמוד להבא".

חידושו של הקוצק'ר הוא, שאמנם העבר אין ואין לנו במה להתפאר ולהיאחו, אבל אנחנו מתחזקים ומתחילים מן ההתחלה בתקווה שהפעם נצליח להגיע אל התכלית. יכולת זו להתחזק ולהתחיל היא ביטוי לכוח פנימי עמוק מאוד, וזו עצמה סיבה לשמחה.

נעמי שמר שנישאה על גלי הצוצרות הפסטיבלים, לא חשה את המשך ההתעלות מחיל אל חיל, אלא להפך אחרי נקודת השיא באה נפילה קשה. אך גם היא למדה לאסוף את הכוחות להתחיל מן ההתחלה:

מבראשית

את עולמך בבוקר תמיד לברוא:

האדמה, העשב וכל המאורות

ואז מן העפר, בצלם אנשים

לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית.

היכולת לפתוח בבראשית, להתחיל מחדש, גם מנקודת האפס, גם מתוך כישלון ונפילה, מלמדת על מעלת האדם והכוח הנצחי שיש בו, משהו מאגדת ה'פניקס', עוף החול: "הנשר יעלה לעשר שנים גבוה מאד על פני רקיע השמים, ויקרב לחום האש ויפיל עצמו לים מרוב חומו, וימרט ויתחדש אחר כן, ויעלה אבר וישוב לימי עלומיו".

מיליון יהודים עלו מ'ברית המועצות' לשעבר לארץ, אחרי שעשרות שנים של ריחוק מאחרי 'מסך הברזל' עקרו מהם כל קשר וידיעה על התורה. גם לכך קשר עמוק עם שמחת תורה. הספקנו כבר לשכוח, אבל גל זה התחיל בכך, שכל שנה באורה פלא ולמרות הסכנה, אלפי צעירים הגיעו אל בית הכנסת הגדול כמוסקבה בשמחת תורה, להזדהות ולהתחבר לגחלת הלוחשת של היהדות שלא הכירו.

"אם לא נביאים הם בני נביאים הם". חוש פנימי גרם להם להתחבר ל'שמחת תורה', שהוא בכלל חג מאוחר, שיסודו בסדר קריאת התורה של בני בבל שמסתיים עתה. מנהג זה הוא המצאה גאונית. החיים בחוץ לארץ נוכריים ורחוקים מתורה, באמצעות סדר הקריאה הזה היהודי מתניע בכל שנה את המהלך מחדש ומתחיל לעלות במסילה העולה מעלה. נמלט משטף החיים הזר אל התורה, וחי את חייו בתוכה, בקצב החיים שלה. מעגל השנה מתחבר אל התורה ומתפרש באמצעותה.

שבת שלום